

KUPNO (44) *sb n*

sg N kupno (3). ◇ *G* kupna (9). ◇ *A* kupno (11). ◇ *I* kupnem (11); -em (5), -(e)m (6). ◇ *L* kupnie (6). ◇ *V* kupno (1). ◇ *pl A* kupna (2). ◇ *L* kupnach (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII (z Cn) – XVIII w.

1. *Nabycie czegoś od kogoś za pieniądze na podstawie obopólnej zgody; emptio Modrz (23)* : tedy Sędzia potwierdzając ono kupno/ bierze czapkę od tego który przedaie/ á kładzie ią ná głowę tego/ który ono imienie kupuie *GroicPorz* 12v, 12v; *Leop Lev* 25/25; Aleć mi to ieft z wielkim podziwieniem/ iż tego kupná nie wpiáno w kłięgi ziemskie *BielKron* 348v; *SienLek* 164v; *KochFr* 31; Pararius – Swiadek vkupna. *Calep* 753b; Bo ftarzy ludzie z przodku póki *signatum aurum, argentum, et aes* nie było, tedy ieno rzecz zá rzecz, *speciem pro specie, terram pro terra* zámieniáli. A to frymárkiem właśnie zową. A ieftli koniá zá fuknią, álbo wino zá pšzenicę, to zamiána. Ieftli zá pieniądze, to zową kupnem. *SarnStat* 1269, 548, 689 *žp*; rozradza mu kupno *CiekPotr* 42, 41 [2 r.]; *KlonWor* **2.

kupno czego (2): Wfzákže nie ieden fye téz fpárzy ná kupnie támtych Stávów *Strum* K4v; *SarnStat* 671.

I sg w funkcji okolicznika sposobu: »kupnem« (1): Miał Nagot wieś, którą trzymał z przodku zaftawą, á potym kupnem *SarnStat* 1286.

W połączeniach szeregowych (5): Potym Sędzia włoży czapkę ná kupującego iáko wyfzłzey powiedziano/ y thym znákem ono kupno/ dar/ álbo odstępek vtwardzi y vmocni. *GroicPorz* 13; Bo ledwieby fię która miedzy ludźmi fprawá náleść mogła/ ktoraby fię nie zamykáła/ kupnem/ przedažą/ odmiána/ dárowizną/ naymem/ wiedznianiem siebie ná co [*emptio, venditio, permutatio, donatio, conductio, locatio*] *ModrzBaz* 76v; *SarnStat* 1014, 1022; *SkarKaz* 310a.

Szereg: »kupno i frymarki« (1): bo kupná y frymárkow ták dobre zwyczáie iáko y práwá dopufzczáią [*est enim et emptio et commutatio*] *ModrzBaz* 49.

2. *Otrzymanie, pozyskanie (2)* :

kupno czego (1): Zelázo nam oycowie zoftáwili ná obronę/ nie Złoto ná kupná wolności. *BielSpr* 39.

Wyrażenie: »zyskowne kupno« (1): y powiedział mu o zyskownym bárzo kupnie y o pogodzie do połowu duźnego w przednim mieście Antyochiey *SkarŻyw* 536.

3. *Przekupstwo (5)* : A o tym yáko dzyerżyfz/ gdzye bífkupi á kápłani nye zá godnofcyą/ ále zá zaflugą (nye záwždy wtciwą á poboźną) álbo zá kupnem/ álbo zá krwyą/ álbo téz zá mocą á chytofcyą yáką ku przełożenístwom kofcyelnym przychodzą? *KromRozm III Lv*; *ModrzBaz* 6v; *KlonWor* 15.

I sg w funkcji okolicznika sposobu: »kupnem« (1): fztuką/ ábo kupnem/ ná vrzędy wchodzil *KlonWor* 16.

Zwrot: »za kupnem co otrzymać« (1): Aleć záprawdę mnieyfzy to był wyftępek zá kupnem co otrzymać [*ex empto obtinere*]/ nie trapiąc ludzi áni gwałtu czyniąc/ niźli z wiela ludzi záfráfowaniem y ciężkim obráženiem czego doftáwác *ModrzBaz* 6v.

4. *To, co kupione od kogoś; emptio JanStat; res emptia Cn (5) : BielKron 44v; SarnStat 689 [2 r.];* W kupno nájze chciałbym wniść z dobrymi vroki, Zono winłzuy, żeby nam w tym domu mięłzkánie Zdrowiem, łzcześciem, y z káżdey miáry fię nádáło. *CiekPotr 5.*

Przen: Ludzie odkupieni przez Chrystusa (1) : áby on [Chrystus] ná potym iákíey łzkody nie miał w ták kołztownym kupnie łwoim/ ktore on łobie wielkíemi pracámi łwoiemi/ á nákoniec krwiá łwoiá łwięta á łmierciá łwoiá niewinná/ kupić á pozyłkác raczył. RejPos 292.

5. *Zapłata, ekwiwalent za rzecz nabytą (7) : Náymu nierządney niewiáłty/ áni kupná pśiego [precium canis PolAnt, Vulg; zapłaty psá WujBib] nie wnoś do kołciołá Páná Bogá twego zá iákimkolwiek łlubem/ (marg) Kupno pfię ták rownie poczytha/ iáko naiem niewiáłty nierządney ábowiem pies ięłt bełtya nieczyłta/ okrutna y nie powściágliwa w nieczyłtocie (-) BibRadz Deut 23/18; SkarŻyw 92, 203.*

Przen: Cierpienie i śmierć Chrystusa w dziele odkupienia (3) : a zwłáłłcza ześ ie tobie [dusze] włáwnie przywłáłłczyc raczył przez drogie kupno [Empti enim estis pretio magno. Vulg 1.Cor 6/20] RejPs 53; Kupieniście fá kupnem [Pretio empti estis Vulg 1.Cor 7/23]/ nie bądzięłz niewolnicy ludzcy: kupno krzyż názwáł (Apołtoł) SkarŻyw 92; SkarKaz 245a.

6. *Pisemny akt nabycia (2) : Zupnik [...] do tych koni/ które fá w kupnie wyrázone [qui sunt in emptione expressi JanStat 41]/ to ięłt/ do czwórzech/ ma chowác iednégo łługę godnégo SarnStat 376, 548.*

Synonimy: 1. nabycie; 2. otrzymanie, pozyskanie; 3. przekupowanie; 4. nabytek; 5. zapłata.

Cf 1. KUPIENIE, [KUPINA], KUPNINA